

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

alt, hvad der er foregaaet, Varslet i 1933 o. s. v., saa kommer Protesterne — det ærede Medlem Hr. Nørskov erklærer, at Befolkningen er lammet, og vi har set Overskrifterne: Lyn fra en klar Himmel og meget andet —, saa kommer Protesterne, ikke alene fra den desværre ringe Del, der endnu bruger Banerne, og som for saa vidt har Grund til at være ked af det, men ogsaa fra de langt flere, der ikke bruger Banerne, og som kun ønsker dem opretholdt som en Takstregulator over for Lastbilerne. Der ligger i Virkeligheden Hunden begravet, naar Talen er om Protesterne fra den store Del af Befolkningen, som ikke bruger Banerne.

Den Situation er jo almindelig kendt, at Købmanden ringer til Stationen og spørger: Hvad koster Transporten af en Vognladning Kul fra Hobro? Det koster 15 Kr. Saa ringer han til Vognmanden og siger: Banen vil have 15 Kr., hvad vil Du gøre det for? Jeg vil gøre det for 13! Bilerne har ingen Takster, de tager, hvad de kan faa. Men denne Situation hører jo op den Dag, da Banen ikke længere er der, og derfor protesteres der, naturligvis kraftigst af dem, der bruger Banerne paa den Maade. Det forekommer mig, at man ikke, saaledes som jeg har set i Venstres og delvis ogsaa i den konservative Presse, til daglig kan klappe i Hænderne, naar Bilerne tager en ny Bid af Banernes hidtidige Trafik, og saa med Vægt protestere, naar Banerne til sidst beslutter sig til at indstille Trafikken, fordi største Delen af den er forsvundet. Man siger: Nu udfolder det frie Initiativ sig, nu har man igen taget noget fra Banerne. Den samme Presse taler om Trafikdiktatur, og over for mig tales der om socialistisk Planøkonomi, naar man fra Regeringens Side søger at faa bragt Orden i Tingene, søger Udviklingen reguleret, søger gjort Ret og Skel mellem Bilerne, som er frit stillede til at køre med, hvad de vil, og Banen, som stadig har Befordringspligt over for den Egn, hvor den er. I Virkeligheden er det jo saaledes, at Rigsdagen, saa længe den har bestaaet, har set paa disse Befordrings-spørgsmaal ganske paa samme Maade, som Regeringen gør i dette Øjeblik. Der er ikke anlagt en eneste Bane i dette Land, uden at der var sikret den et vist Opland; det blev meget nøje regnet ud, hvad Opland der vilde blive for den Bane, man skulde til at anlægge. Ingen ny Bane er anlagt uden skyldig Hensyntagen til andre bestaaende Baners Rettigheder med Hensyn til deres Opland. Hvor tror man, vi havde været

henne i Banernes første Blomstringstid, hvis det frie Initiativ til at bygge Baner havde været raadende? Vi havde haft sideløbende Baner i Konkurrence med hinanden i de fedeste Egne, og vi havde haft Krak og Nedlæggelse, som man kender det ovre i Amerika, selv i Jernbanernes Glanstider. Det var tidligere god konservativ, god Venstrepolitik, at saadanne Synspunkter skulde opretholdes, og det er de samme samfundsøkonomiske Hensyn, som Regeringen i dette Øjeblik opretholder. Nu synes det at være konservativ og Venstrepolitik at give det frie Initiativ uhindret Spil, at skabe Kaos paa Transportomraadet. Vel, men saa maa man jo ogsaa fra den Side tage Konsekvenserne og kan ikke protestere, naar en Bane maa opgives, fordi Trafikken under de givne Forhold har forladt den. Ellers maa man, som det ærede Medlem Hr. H. C. Hansen fuldstændig rigtigt sagde, hjælpe med til, at der, saaledes som Regeringen har ønsket gennem den Kommission, der nu har arbejdet i et Par Aar, kommer Orden og Plan i Transportvæsenet. Rigsdagen maa give en fornuftig Fragtmandslov, som gør Ret og Skel til alle Sider, lader aabent for en rolig Udvikling og delvis i hvert Fald tilbagefører til Banerne, hvad der under Hensyn til den Forudsætning, der i sin Tid har været for Banernes Tilblivelse og Opretholdelse, er nødvendigt for at bevare dem.

Det ærede Medlem Hr. Fuglsang vilde gerne i Udvalget kræve en bestemt Plan for, hvad man tilsigter i den Tid, der kommer, for andre Baners Vedkommende — det ærede Medlem nævnte Herning—Viborg-Banen o. s. v. Jeg vil meget gerne imødekomme dette Ønske, saaledes at man, nu der rettes Opfordring dertil, kan gennemgaa disse Spørgsmaal; jeg synes ogsaa, det kan være rigtigt. Men saa maa man ikke bagefter sige: Trusel. Naar f. Eks. Generaldirektøren et eller andet Sted har udtalt, at hvis der kommer en Diagonalvej fra Aarhus til Esbjerg, kan det faa Indflydelse paa visse af Banerne der, saa siger man: Nu truer Generaldirektøren! Der maa være *fair play*; vi undersøger og ser at komme til Klarhed over, hvad der kan ske i saa Tilfælde. Det har jeg ikke noget imod.

Det ærede Medlem Hr. Fuglsang spurgte, hvorledes det gik med de to Baner, hvis Skæbne i Aar stod for Tur til Afgørelse, Tønder—Højer-Banen og Skern—Videbæk-Banen. Jeg har — det var vist i Gaar — sendt Skrivelser til Finansudvalget desangaaende, og de er i dette Øjeblik i Finansudvalgets Besiddelse, saa jeg kan godt nævne det her. Med Hensyn til Tønder—